

Gäller för: Transplantationscentrum

Giltig från: 2026-02-09

Innehållsansvar: Entela Bollano, (entbo1), Universitetssjukhusöverläkare

Giltig till: 2028-02-09

Godkänd av: Niclas Kvarnström, (nickv1), Verksamhetschef

Hjärtkateterisering, högersidig, hjärttransplanterad patient

INDIKATION

Invasiv tryckmätning i vila och eventuellt under arbete eller vid farmakologisk kärldilatation av lungkärnen.

Ingår som undersökning vid årskontroller efter hjärttransplantation.

REMISS

Allmän remiss skrivs i Melior av läkare. I de fall remissen skrivs på avdelningen skall denna lämnas till hjärttransplantationsmottagningen som bokar undersökningstid.

FÖRBEREDELSE

1. Informera patienten om hur undersökningen går till
2. Vid önskemål om biopsitagning i samband med kateteriseringen ska rör och remiss skickas med till Kardlab
3. Prover: Hb, TPK, Na, K, Krea, PK, APTT. Proverna får inte vara äldre än tre dagar.
4. Blodgruppering skall finnas (om den är tagen före 1991 eller på annan ort måste den tas om).
5. HBs ag/HIV/HCV (får inte vara äldre än tre månader).
6. EKG ska vara taget senaste dygnet.
7. UCG får inte vara äldre än sex månader eller enligt läkarordination.
8. Hjärt- och lungröntgen enligt läkarordination.
9. Patient behöver normalt sett inte pausa eller göra uppehåll med sin ordinarie antikoagulantibehandling eller ASA. [Vg se PM Antikoagulantibehandling samband med ingrepp på intervention](#)
10. Vid akuta ingrepp gäller PK-värden enl. läkarordination.

UNDERSÖKNINGSDAGEN

- Svält enligt följande: Föda får intas fram till fyra timmar före beräknad undersökningstid. Klara drycker får intas fram till två timmar före beräknad undersökningstid. Viktigt att patienten dricker fram till och med två timmar innan undersökning.
Total svält två timmar före beräknad undersökningstid!
- Ta blodsocker på diabetiker. Kontakta läkare angående ordination av infusion och av insulin.
- Sängkläderna får inte vara synligt smutsiga eller äldre än två dagar och patienten skall ha ren skjorta.
- Sätt 1.2/32 mm grön **PVK i höger arm**.
OBS! Sätt den inte i vänster arm då den steril kläds och artärnål sätts där.
- Lokalbedöva området på halsen, runt V. Jugularis, ca 10 cm ovanför nyckelbenet och på vänster handlov över A. Radialis med EMLA® kräm eller EMLA® plåster. Raka vid behov.
- Ge ordinarie morgonmedicin med undantag av diuretika vid undersökning förmiddag. Vid undersökning eftermiddag ges ordinarie morgonmedicin.
- Alla patienter ska erbjudas premedicinering i form av T. Paracetamol® 1 g (smärtstillande) och T. Stesolid 5 mg. Patienter har självklart rätt att avböja detta. Om patienten är överkänslig mot något av preparaten tillfrågas ansvarig läkare om lämpligt alternativ.
- Transportera patienten i säng och tag med journal. Patienten kan ha på sig egna byxor.

TILLVÄGAGÅNGSSÄTT

- Patienten får ligga på en brits. Höger sida av halsen tvättas och sterilkläds och bedövning läggs. Ett inläggningsinstrument anläggs i en ven på höger sida på halsen. Därefter förs en kateter via instrumentet ned till höger sida av hjärtat. Tryckmätning sker i höger förmak och kammare samt lungartären. Blodprover tas från både artär och ven. Om tryckmätning och blodprovstagning ska ske även i arbete får patienten cykla liggande. Eventuellt sätts nål i pulsåder på vänster handled för blodtrycksmätning under undersökningen. I enstaka fall kan ett läkemedel tillföras för att vidga lungkärlen.
- Om man inte når höger kammare via halsen kan katetern läggas via höger ljumske.

SKÖTSEL/OMVÅRDNAD

- Vid ankomst till avdelningen görs kontroll av instickställe, puls och blodtryck enligt ordination. Var uppmärksam på om läkaren ordinerat speciella kontroller i protokollet från kardiologlaboratoriet.
- Vid instick i ljumsken skall patienten ha sängläge tre timmar eller enligt läkarordination.
- Vid arteriellt stick i ljumsken skall patienten skötas enligt RUTIN Femostop, *VO Kardiologi*. Eventuellt har läkare ordinerat sänkning av trycket på Femostop i kateteriseringsprotokollet.

KOMPLIKATIONER

- Blödning vid instickställe
- Artärstick på halsen
- Vagal reaktion
- Pneumothorax

LOKAL

- Kardiologlab
- Tidsbeställning och bokning sker via hjärtrtransplantationsmottagningen

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Transplantationscentrum

Innehållsansvar: Entela Bollano, (entbo1),
Universitetssjukhusöverläkare

Godkänd av: Niclas Kvarnström, (nickv1), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9805-1593997-129

Version: 9.0

Giltig från: 2026-02-09

Giltig till: 2028-02-09